

Door Weer en Wind

natuurpunt
mandelstreke

in dit nummer

- Gierzwaluwen te Ledegem
- Zomerwerkdag Kleiputten
- Aanslag op de Kleine Bassin te Roeselare
- Nestkasten verkrijgbaar

Kom binnen in
je badkamer van morgen.

Toonzaal Roeselare

Stationsdreef 45

Tel 051/ 27 26 75

Een gratis catalogoog ontvangt u bij uw bezoek.

www.vanmarcke.be

bvba Demees verzekeringen

Wilgenstraat 128
8800 ROESELARE
tel./fax 051 20 27 78
CDV inschrijvingsnr. 16740

Wij plaatsen alle verzekeringen
bij alle eersterangsmaatschappijen

Jan Demees
Wilgenstraat 128
8800 Roeselare
tel./fax 051 20 27 78

Stefaan Demees
Eugeen Van Oyestraat 12
8800 Rumeke
tel. 051 54 65 81

Sodiro^{VZW}

Erkend sociaal werkgeverssecretariaat

e-mail: sodiro@sodiro.be

website: www.sodiro.be

HOOFDZETEL (RING)

Ovenstraat 37
8800 Roeselare
Tel. 051 26 90 80
Fax 051 26 90 65

CENTRUMVESTIGING

Noordstraat 47
8800 Roeselare
Tel. 051 26 90 50
Fax 051 26 90 55

Door Weer en Wind

Tijdschrift van Natuurpunt.Mandelstreke en kern De Reiger
Jaargang 33 nr.3 1 september 2005

Bestuur en redactie kern Mandelstreke:

Voorzitter:	– Piet Desmet	Verbrandhofstraat 156	8800 Roeselare	051/225852
		naatuur.mandelstreke@scarlet.be		
Ondervoorzitter:	– Wim Marichal	Kraaiaard 22	8800 Roeselare	0476/307762
		wim.marichal@west-vlaanderen.be		
Secretaris:	Philippe Deprez	's Gravenhof 7	8000 Brugge	050/347824
		philippe.deprez@pandora.be		
Penningmeester:	– Frans Roels	Meulebekerstraat 6	8850 Ardoois	051/745269
Redacteur:	Freddy Van Eeckhoutte	Heirweg 128	8800 Roeselare	0476/424088
		vaneeckhoutte.vanvynckt@village.uu.net		
Bestuursleden:	– Cien De Roo	Zuidbroekstraat 11	8600 Woumen	051/502346
		hver1111@tiscali.be		
	– Antoon Lefevre	Skaldenstraat 15	8800 Roeselare	051/202089
		antoon.lefevre@advalvas.be		
	Koen Maes	Beukhoutstraat 50	8650 Houthulst	051/727001
		koenmaes_@hotmail.com		
	Herman Soenens	Wallemeers 28	8800 Roeselare	051/208608
	Christa Vandeviaene	Passendalestraat 151	8980 Passendale	051/771438
	Vera Vandewalle	Wijnendalestraat 188	8800 Roeselare	051/204489
Communicatie	– Ria Wyffels	Warandestraat 18	8820 Torhout	050/211392
		riawyffels@yahoo.com		
	– Johan Hanssens	Heulestraat 54	8860 Lendeled	051309199
		johanhanssens@fulladsl.be		
Vogelwerkgroep	– Ludo Momerency	Beverenstraat 84	8830 Hoogled	051/225280
		ludo.momerency@telenet.be		
Conservator:	Jacqui Stragier	Ardooisstraat 55	8870 Izegem	051/304731

Bestuur kern De Reiger:

Voorzitter:	Jean-Pierre Vandamme	Procureurstraat 15	8890 Moorslede	051/771213
		jeanpierrevandamme@skynet.be		
Secretaris:	Mathieu Foré	Meulebrouckstraat 7	8890 Moorslede	051/770061
		mathieu.fore@lin.vlaanderen.be		
Bestuursleden:	Filip Cardoen	Breughellaan 2	8890 Moorslede	051/770159
	Peter Goossens	Elzerijstraat 23	8890 Moorslede	051/249448
	Bart Debaes	Onledegoedstraat 42	8800 Roeselare	051/229088
Argenta Bankrekening van Natuurpunt Mandelstreke =	979-9627307-62	p/a Meulebekerstraat 6	8850 Ardoois	
Vergaderlokaal = Huyse Tijn, Zaal De Muze,	Gitsbergstraat 1	8830 Gits	051/205160	

Website : <http://users.pandora.be/mandelstreke>

Lidmaatschap van Natuurpunt voor het ganse gezin = € 20 (Tijdschriften DWW 4x en Natuur.blad 4x)

op rekening 230-0044233-21 van Natuurpunt vzw, Kardinaal Mercierplein 1, 2800 Mechelen.

Extra tijdschriften: Natuur.focus (4x) en Natuur.oriolus (4x) : elk € 8,5 of samen € 14,5.

Leden van andere afdelingen kunnen "Door Weer en Wind" ontvangen door storting van € 4 op 979-9627307-62.

Fiscaal aftrekbare giften (min. € 30) dienen rechtstreeks gestort te worden op rekening 293-0212075-88 van

Natuurpunt Beheer vzw, met vermelding "Reservatenfonds 3567 Mandelstreke" of op rekening 230-0524745-92 van

Natuurpunt Studie vzw, met vermelding "Vogelwerkgroep Mandelstreke – project 2423"

VogelOpvangCentrum : Bulskampveld 8. 8730 Beernem, 050/790959

Dit tijdschrift is gedrukt op gerecycleerd papier.

INHOUD

Kalender	p 2 - 3
Natuurstudie : Gierzwaluwenwerkgroep	p 4 - 5
Steenuilwerkgroep	p 5
Natuurbeheer : Zomeropkuis in de Kleiputten	p 6 - 7
Natuurbeleid : Kleine Bassin te Roeselare	p 7 - 8
Natuureducatie : Aankondigingen : Jubileum 40 jaar JNM Roeselare	p 9
Dag van de Natuur	p 10
Nestkasten	p 11
Voorbije Activiteiten : Beisbroeck	p 11 - 12
Grand-Rieu en Harchies	p 12 - 13
Wijnendalebos en Plaisiersbos	p 13 - 14
Puyenbroeck en Heidebos	p 14 - 16
Verreijkers nader bekeken	p 16 - 17
Nieuw in Mandelstreke en Waarnemingen :	p 17 - 18

ACTIVITEITENKALENDER

 - met eigen wagens vanaf hoek Melboomlaan-Lindenstraat (Roularta)	 - vertrekuur	 - lunchpakket meebrengen
 - leiding	 - uitstapverantwoordelijke	 - busuitstap

Zo 11 september ⌚ 09:30-12:00 Waterstr. Ingelmunster	Openbare geleide wandeling Mandelhoek Insekten	☞ Wim Marichal
Zo 18 september ⌚ 08:30 	Boswandeling Vagevuurbossen - Bulskampveld	 ☞ Wim Marichal
Het provinciedomein Lippensgoed-Bulskampveld (225 ha) maakt deel uit van het grootste openbaar groengebied van West-Vlaanderen. Aansluitende bij het domein bezit het Vlaamse Gewest iets meer dan 280 ha waaronder de Vagevuurbossen, aan de overkant van de weg Beernem - Wingene.		
24-25 september ⌚ 10:00-19:00 't Roosje Ingelmunster	Natuurtentoonstelling: natuur in eigen (ecologische) tuin i.s.m. Natuurwerkgroep De Buizerd	
Za 1 oktober ⌚ 10:00-13:00 Babilliestr.	Vogelkijkdag in de Kleiputten: vogeltrekwaarnemingen CVN Natuurgidsen aanwezig	☞ Piet Desmet
Za 8 oktober ⌚ 10:00-17:30 Victorlaan 1	NP Trefdag in domein Ysermonde te Nieuwpoort	
Zo 9 oktober ⌚ 09:30-11:30 Waterstr. Ingelmunster	CVN Openbare geleide wandeling Mandelhoek + Opendeurdag ⌚ 14:00-16:00	☞ Koen Maes
Zo 23 oktober ⌚ 08:30 	Vogels kijken in Zeeuws-Vlaanderen	 ☞ Ludo Momerency
za 19 november ⌚ 09:00 Babilliestr.	Dag van de Natuur in de Kleiputten te Rumbeke (dus niet op zo 20/11) Meer info zie p.10	☞ Piet Desmet

Zo 27 november	<i>9.15.15</i> Oostkust+hinterland: Zeebrugge, <u>Weidevogelreservaat Ter Doest-Lissewege</u> , Dudzeelse polder, ...	<i>14u 15min</i> Ria Wyffels + Vera Vandewalle
Zo 11 december	Open waters in ZuidWestVlaanderen: <u>Gavers + Bergelenput</u>	Koen Maes
Zo 18 december	Nationale Ganzenkijkdag in Damme	

Een vluchtige bezoeker

Het moet me eerst van het hart: vooral dank aan de bestuursleden die naadloos veel werk van me overgenomen hebben na mijn ongeval. En idem voor de vele blijken van steun die me helpen de draad weer op te pakken. Ieders levensloop kan verrassingen in petto hebben. Naast veel zeer aangename ervaringen kan de klok soms heel even stil staan: dan is het een (vaak moeizaam) nieuw evenwicht zoeken. Maar niet gezeurd, hier zijn we weer.

Met een zomer achter de rug die vaak meer herfsttrekjes had dan sommige echte herfstedities, zou je haast naar een rustiger en wie weet zonniger en vooral drogere herfst verlangen. De grillen van de seizoenen blijven ons meer en meer verbazen, de waarden van wind, neerslag en temperaturen worden eerder regel dan uitzondering. Ook voor de natuur zijn de gevolgen hierbij dramatisch, denken we maar aan de immense bosbranden in Portugal, Spanje en Frankrijk, op plaatsen waar we als toerist mee vertrouwd zijn. De vraag rijst meer en meer of we hier zelf de hand in hebben. Het tij nog proberen te keren klinkt hoe langer hoe luider.

Het deed daarom deugd dat zowat 600 kritische bezoekers in Roeselare iets wilden opsteken tijdens de happening *Gluur ook eens bij uw buur* op 5 juni om het eigen energieverbruik en de vervuilingsspiraal daadwerkelijk om te buigen. Een succesformule dus die volgend jaar opnieuw wordt georganiseerd.

Terwijl we dit schrijven, kijk ik even met zoon Bart na welke foto's naar redacteur Freddy opgestuurd kunnen worden. Zoals vroeger weer, alles tegelijk en niets te vroeg... Een flits langs het raam van het bureau. Lijkt me een specht, zegt Bart. Ik zoek in de appelaar. Waar precies? Rechtsboven wijst hij, maar waarschijnlijk toch een mus. Nu zie ik de vogel ook, op enkele meter afstand schokkend klimmen tegen de stam. Gedrongen, met 5 witte dwarsbanden op de rug, zonder rode kruin: een wijffe kleine bonte specht! Zo'n surprisebezoekers, op een dienblad dan nog wel vanaf de voorste rijen, doen mijn hart sneller kloppen. Zwervende kleine bonte spechten: een signaal dat het trekseizoen nu echt ingeluid is.

De goesting is gewekt om op de najaarsexcursies nog meer verrassingen te beleven, met jullie samen. In de komende maanden keuze uit Bulskampveld, de Trefdag aan de IJzermonding, in Zeeuws-Vlaanderen, Lissewege en nog meer. Reserveer tijdig die data in je agenda!

Er is meer: tijdens de Dagen van de Natuur kan je in onze reservaten en de gebieden die de Buizerd beheert aan de slag op 19 en 20 november. De werkgroepen zaten evenmin stil. Tijdens de zomer is er hard gewerkt aan nieuwe nestkasten voor steenuilen en mezen, en op het gierzwaluwfront zijn er ook een aantal opstekers. Wie echt ver vooruitplant kan nu al de nieuwe Natuurpuntkalender 2006 volpennen... Een nuttig en heel mooi hebbeding. Als je op de hoogte wil blijven van de meest recente extra nieuwtjes, raadpleeg onze website - zie pagina 1.

Een kleurrijke en boeiende herfst gewenst en tot ziens.

Piet Desmet

Het is nog niet te laat!

De Natuurpunt Mandelstreke enquête kan nog steeds ingediend worden.

In het Maartnummer van Door Weer en Wind is een enquêteformulier gevoegd als uitneembaar middenblad.

De bedoeling van de enquête is de mening van onze leden te kennen om zo ons programma en activiteiten af te stemmen op uw wensen. Het is de eerste maal dat dit gebeurt en daarom is het belangrijk dat we een groot aantal formulieren terug krijgen.

Het formulier kan nog steeds ingediend worden maar de tijd begint wel te dringen.

Het formulier kan afgegeven worden aan een van de bestuursleden op een van de activiteiten.
Het kan ook bij hen in de bus gestoken worden. (namen en adressen zie Door Weer en Wind)
Het kan ook opgestuurd naar Johan Hanssens, Heulsestraat,54, 8860 LENDELEDE

Het formulier kan gedownload worden van de website <http://users.pandora.be/mandelstreke>.
Het ingevulde formulier kan gemaïld worden naar johanhanssens@fulladsl.be

I. NATUURSTUDIE

Gierzwaluwenwerkgroep.

Betonnen nestbakken in oude stationsgebouw

Ledegem. Natuurpunt Mandelstreke ijvert voor de bescherming van de gierzwaluw en zijn nestgelegenheid in Roeselare en naaste omgeving. De plaatsing van houten nestbakken boekte tot nu toe weinig broedsucces. Met betonnen exemplaren hoopt men op betere cijfers. Een dozijn dergelijke broedbakken wordt geïnstalleerd ten huize van Peter Porrez in de Stationsstraat in Ledegem, een primeur voor de streek.

Gierzwaluwen vormen een markante groep in het vogelrijk en zijn in ons land wettelijk beschermd. De gestroomlijnde onvermoeibare vliegers jagen op insecten, paren en slapen zelfs in de lucht. "De natuurlijke nestplaatsen voor gierzwaluwen nemen in een snel tempo af", zegt voorzitter Piet Desmet van Natuurpunt Mandelstreke, een samensmelting van Wielewaal en Natuureservaten.

"De aparte vogels nestelen in spleten of holten in oude gebouwen. Veel dergelijke gebouwen worden op vandaag gesloopt of gerestaureerd waardoor nestgelegenheid verdwijnt. Ook de recht-toe-rechtaan bouwstijlen en het intensieve gebruik van isolatiematerialen sluiten de gierzwaluwen meer en meer buiten."

Natuurpunt Mandelstreke plaatste al tientallen houten nestbakken in scholen en kerken. Dat was het geval in Ingelmunster, Wakken of het Klein Seminarie in Roeselare. Het project met de houten bakken, die buiten het gebouw worden bevestigd, boekte tot nu toe geen groot broedsucces.

"De vogels vinden blijkbaar het nestgat niet of ze vinden de houten nestbakken geen charmante nestgelegenheid", meent Piet Desmet.

Op de markt zijn nu ook betonnen nestbakken, die in de muur worden ingemetseld. Het type wordt voor de eerste keer in deze streek geïnstalleerd ten huize van Ledegemnaar Peter Porrez bij zijn renovatie van het oude stationsgebouw in de Stationsstraat. De twaalf nestbakken worden er onder de dakgoot ingemetseld. "Op het adres is een kolonie van minstens vijftien koppels gevestigd", aldus Piet Desmet.

"De domeinwachter van Het Sterrebos is lid van onze vereniging en ontdekte de kolonie. Hij nam contact op met de eigenaar, die onmiddellijk bereid was om mee te werken. Aangezien het om een primeur gaat in de regio, stelden we de betonnen nestbakken gratis ter beschikking. We kochten de exemplaren in Duitsland aan tegen 35 euro per stuk."

Natuurpunt Mandelstreke houdt elk jaar tellingen naar het aantal gierzwaluwen in het Roeselaarse. De populatie wordt op een 150-tal koppels geschat.

HWR.(Nieuwsblad)

Nog gierzwaluwnieuws

Jullie merkten het wellicht eind juli op WTV of in de krant, waarop je verder in dit nummer nog wel botst, er beweegt weer wat op het gierzwaluwfront.

Als gevolg van de persactie in Ledegem kregen we al verschillende meldingen en oproepen binnen van gierzwaluwnestplaatsen. Ook werd een huiszwaluwkolonie gesignaleerd in Ledegem (12 bezette nesten).

Niet alleen in Ledegem hebben we succes.

Bij een voorlopige controle vonden we voor het eerst een volledig geïnspecteerde (veel krabsporen onder de invliegopening zichtbaar) en bezette nestbak in de Arme Klarenstraat, Roeselare. Hiervoor moesten we wel 5 jaar geduld oefenen, maar de vogels vonden de nestgelegenheid zonder dat we gebruik moesten maken van tweeters die de nestroep lieten horen.

Niet alle houten nestbakken van dit type in de regio werden tot nu toe gecontroleerd, dus is kans groot dat dit elders ook gebeurde. Hopelijk leren de gierzwaluwen snel... Volgend voorjaar zullen we ze zeker verscherpt in het oog moeten houden.

Eind juli werd ik rond valavond verrast door een bijzonder grote groep gierzwaluwen tussen de St. Michielskerk en de stedelijke begraafplaats. Naar schatting moeten er dat ruim 120 geweest zijn. Het gros van de Roeselaarse populatie gereed om te vertrekken??? In elk geval een heerlijk zicht en wat een sound!

Begin augustus zagen we regelmatig solitairen zich naar het zuiden haasten, maar toch nog steeds nestbezoek op 2/8 in de Noordlaan.

Van Katrien uit het VOC Ruiselede kwam het enthousiaste nieuws dat ze er dit jaar in slaagde 12 nestjongen van gierzwaluwen met de hand groot te brengen. Vondelingen hebben weer een toekomst!

Zie ook info op het forum.

Piet Desmet

Stenuilenwerkgroep.

II. NATUURBEHEER

Zomeropkuis in de kleiputten: zaterdag 13 augustus 2005

Rond 9u. stonden 15 dappere werkers te popelen om aan de slag te gaan in het reservaat. Het weer was uitstekend om wat sleurwerken te verrichten. De knotwilgen werden terug voorzien van een keurig kapsel, hun zijsprongetjes werden gekortwiek. Het wandelpad en de aanpalende graspartijen werden gemaaid door de maaimachinisten van dienst: Koen en Peter. Dit maaisel werd dan door velen, klein en groot, naar de haagberm (tussen de kastanjepalen) gebracht en opgestapeld. Onze jonge reservaatbezoekers zullen opnieuw kunnen genieten van de natuur zonder in "netelige" situaties terecht te komen. De natuur op haar beurt verraste ons met enkele 'special acts'. Een overvliegend witgatje (het gaat hier over een vogel) begon de revue. Daarna volgden enkele tijgerspinnen en een muskusboktor die zich van zijn schoonste kant toonde. De hoofdact, of moeten we spreken van de hoofdvogel, die werd afgeschoten door een jonge purperreiger. Het jonge dier demonstreerde ons naar hartelust zijn vliegkunsten en vangtechnieken. s'Middags en bij de afsluit zorgde " catering Wim" voor een welgekomen fris drankje en een krokant hapje...

Dirk Vandewalle

Muskusboktor (*Aromia moschata*) geeft een doordringende muskusgeur af en leeft op loofbomen, vooral wilgen.

Tijgerspin (*Argiope brueningi*) heeft een vertikaal stabilimentum in haar web (de dichtere witte webzone op de foto)

III. NATUURBELEID

De herinrichting van de Kleine Bassin: een kaakslag voor een duurzaam groenbeleid.

Een van de waterreservoirs die in de 19^e eeuw ten behoeve van de juteweeverijen werd gegraven, kennen de Roeselarenaars beter als de Kleine Bassin. Deze verbreding van de St.Amandsbeek ligt de oudste (ex)Wielewaalleden nauw aan het hart. En ook voor mij begon hier een heel boeiend verhaal.

Onder het impuls van Adhemar Lagrou en Paul Houwen werd hier in het begin van de jaren zestig een verzameling van Europese eendesoorten in halfnatuurlijke staat gehouden. Afdeling Mandelstreek had zijn natuureservaatje. Hier kwamen spontaan wilde soorten bij. Met de

lagere school in de buurt heb ik me uren vergaapt aan de kleurenrijkdom van de mannetjeseenden en de vaak gekke gedragingen van die vogels. Als tienjarige werd hier gaandeweg mijn interesse gewekt voor veldbiologie, hoewel ik over dit begrip me toen nog volledige vreemd was. Zonder gebruik te maken van een verrekijker, wisten we al vrij vlug tafeleend, pijlstaart, slobbeend, kuifeend, smient, talingen en zelfs witoogeenden te onderscheiden. Maar het meest fascineerden me de meerkoeten. Hun slordige nesten in de laag overhangende takken van de vele populieren zaten vaak verrassend dichtbij het wandelpad. Dus goed te zien maar bovenop het water en dus veilig onbereikbaar. Na weken verschenen dan ineens 4-5 zwarte pluchen donsbolletjes met veel te grote poten en een haast lakrood kopje. Deze beelden deden me de tijd vergeten. Veel later zag ik ze terug, in het fotoboek van Adhemar Lagrou...

In het late voorjaar, na enkele paniekerige telefoontjes met melding van een regelrechte aanslag op de langgerekte vijver, ben ik zelf eens gaan zien. De groene oase van mijn kindertijd lag er doods en troosteloos bij, alsof een wervelwind alle bomen en struiken had neergesabeld. Enkel een zestal paardekastanjes vlakbij mijn oude school stonden nog overeind en in blad.

In volle groei- en broedseizoen werd met de grote middelen alles neergehaald, om de geknakte bomen dan maanden onaangeroerd in het water te laten liggen. Ondertussen probeerden wilde eenden, waterhoenen en meerkoeten en vele zangvogels hier opnieuw een vervangnest te bouwen.

Een dergelijke drastische en brutale aanpak voor de heraanleg van een groenzone in Roeselare kunnen we als natuurvereniging natuurlijk niet slikken. Te meer dat de plannen vrij uitvoerig in een milieuraad vorig jaar werden toegelicht door de schepen van openbare werken, groen en natuurbescherming. Hij liet verstaan dat er bij de heraanleg kappingen zouden gebeuren, maar drukte ons op het hart dat er maximaal rekening zou worden gehouden met de bestaande groengordel en het behoud ervan. We werden een rad voor de ogen gedraaid, van de intenties blijft op het terrein geen spaander heel.

In het antwoord van het College op ons schrijven lezen we niets over de keuze om in volle lente de kappingen uit te voeren, met nefaste gevolgen alle nesten van broedende vogels.

Uit het antwoord citeren we o.m.:

- alle bomen die zouden behouden blijven, om praktische redenen toch zijn verwijderd, omdat hun gezondheidstoestand niet kan gegarandeerd worden met de werkzaamheden (waterpeilverlaging, afgraving). *(In de jaren 70 werd het Bassin helemaal leeggepompt en gebaggerd. Dertig jaar later stonden de bomen er nog)*
- Solitaire soorten zouden toch door ziekte verdwijnen. Het repetitieve element zou onderbroken worden. *(waarom dan elders in de stad de keuze voor een arboretum van solitair?)*
- Gangenstelsels van ratten in de oevers kunnen de stabiliteit van de bomen in de toekomst niet garanderen. *(dit is al ruim 60 jaar het geval...)*
- De zeer dichte beplanting brengt de veiligheid van omwonenden en bezoekers in het gedrang *(oordeel zelf wie vaak in de omgeving wandelt)*
- Slechts één soort wordt aangeplant: moerasedik *(meer biodiversiteit in de stad?..)*

Hiermee vermelden we maar enkele argumenten in hun antwoord, dat we van wat 'aangepaste' commentaar voorzagen. Onze kritische, en ik neem aan rechtgeaarde opmerkingen laten we uiteraard aan het gemeentebestuur weten.

In arm groen Roeselare werden (historisch) groene restanten al heel vaak stiefmoederlijk behandeld. Denken we aan de prachtige beuken, wilde kastanjes en platanen bij de Paterskerk, dempen van een paddenvijver bij de Koortskapel, bedreigde groenzone in Motjespark, verdwijnen van aanplantingen in heel wat straten, verkoop van openbare groenzones aan privé-eigenaars... Moet alles eerst verdwijnen om tot inkeer te komen? Dit "duurzaam" beheer getuigt van weinig respect voor de natuur en zijn bewoners. Deze zoveelste aanslag lijkt dit alleen maar te bevestigen.

Piet Desmet

IV. NATUUREDUCATIE

AANKONDIGINGEN.

Er was eens...

40 jaar geleden een vreselijk, lelijke, stinkende trol. Hij woonde in een enorm groot bos in het Roeselaarse in harmonie met de plantjes en de diertjes. Hij hield totaal niet van mensen, want zij maakten het bos steeds kleiner en kleiner en verdreven alle diertjes.

Tot daar plots een hele bende enthousiaste natuurliefhebbers kwam aangestormd met verrekijkers, vlindernetjes, veldgidsjes en notitieboekjes in aanslag.

Geboeid door alles wat bloeide en leefde leerden ze ontzettend veel bij. In de herfst plantten en knotten zij boompjes. En in de lente en de zomer kwamen zij daar tot rust.

Dit was historisch, dit had die stinkende trol nog nooit meegemaakt!

Hij rende naar hen toe wou met hen mee doen. Ze stelden spontaan voor om een feestje te bouwen. De trol moest geen twee keer nadenken voor hij daar mee in stemde.

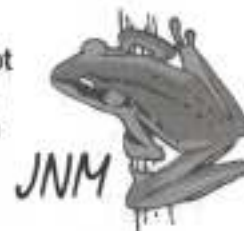
Nu, 40 jaar later willen we dat feestje nog eens opnieuw opvoeren!

Daarom zoeken wij...

Iedereen die ooit of nog steeds iets te maken heeft (gehad) met JNM Roeselare wordt op **zaterdag 19 november 2005** hartelijk uitgenodigd op het **Jubileum van JNM Roeselare in feestzaal 'De Ruyter!**

Het is de ideale gelegenheid om nog eens nostalgisch na te praten met oude bekenden over de tijd van toen.

U kunt zich verwachten aan een gezellige avond met een typische BJN-JNM-sfeer met de hele avond doorlopend dia's, foto's, enz.

JUBILEUM 40 JAAR JNM ROESELARE ®

Programma:

18u00	Aankomst
Doorlopend aperitief (hapjes en drank)
19u00	Heerlijk vegetarisch 3 gangenmenu (om 21u00 dessertbuffet)
Vanaf 22u00	Volksdansen + optreden folkgroep
Doorlopend:	- <i>projectie van dia's & digitale foto's</i>
- <i>bar met streekbieren</i>
- <i>promo en uitgeverijstand</i>

Omdat wij problemen hebben met het terugvinden van gegevens van oud-leden en sympathisanten hadden wij voor ons gemak graag uw naam en adres gekregen.

U kunt uw gegevens doorgeven naar: roesredactie@gmail.com of doorbellen naar 051/22.22.85 (Jos Reynaert).

Rond eind september krijgt u dan een persoonlijke uitnodiging met nóg meer info.

Kuyse Tijl

EN

FEEST - EN VERGADERZAAL

De Muze

GROTE MARKT TE GITS

TEL. : 051 20 51 60

Parketvloeren
Desimpelaere

fabrikant van massief parket

ZWAAIKOMSTRAAT 27

8800 ROESELARE

TEL: 051 20 09 64 FAX : 051 22 98 73

wanneer uw kopies er moeten
doorvliegen !

prijslijsten - handleidingen
montagevoorschriften
kleurenkopies

KOPIEDELEVE

keizerstraat 4 - pensieplein 2 - centrum van ROESELARE

T. 051 21 02 10 - F. 051 01 71 08

info@kopiedeleve.be

www.kopiedeleve.be

NIEUWBOUW en VERBOUWINGEN
VLOEREN - FAIENCEN
WONINGEN WATER EN WINDDICHT
AFGEWERKTE WONINGEN

Algemene Bouwonderneming

Erik DEBAL B.V.B.A.

Verbrandhofstraat 130
8800 Roeselare
tel. 051 20 83 41
fax 051 21 14 59

Apprendre le français au soleil de Provence

CREA-LANGUES VOOR VOLWASSENEN
FRANSE TAALCOURSUSSEN OP MAAT
COMMUNICATIEVE LESMETHODE
INTENSIEVE BEGELEIDING
KLEINE LESGROEPEN
VOLGENS TAALNIVEAU
GEMOTIVEERD INTERNATIONAAL PUBLIEK
VOLLEDIG VERZORGD VERBLIJF

CREA-LANGUES VOOR JONGEREN
VAN 12-14 JR, 15-18 JR
SWINGENDE TAALVAKANTIES
SAMEN MET FRANSE JONGEREN
FRANS LEREN IN COMBINATIE MET PAARDRIJDEN
ZEILEN/SURFEN, CANYONING,
WILDWATER-AVONTUUR
OF EEN GEVARIEERDE À LA CARTE-FORMULE

MEER INFORMATIE & GRATIS BROCHURE:

CREA-LANGUES
BOOMFOREESTSTRAAT, 3B
B-8870 IZEGEM BELGIUM
TEL. + 32 (0)51 31 97 42 FAX + 32 (0)51 33 02 91
E-MAIL: INFO@CREALANGUES.COM
WWW.CREALANGUES.COM

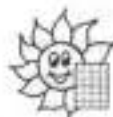

LENOIR SOLAR bvba ZONNE-ENERGIE

Staatsbaan 83 - 9991 Adegem
tel 050-71.51.01 - Fax 050-71.97.47

www.lenoir-solar.be

SHELL SOLAR ZONNE-ENERGIE
voor netkoppeling en accu-oplading
Dakframes van de hoogste kwaliteit
in inox en aluminium

MASTERVOLT
BYSTANDER

voor alle leden van
Natuurpunt.Mandelstreke

op vertoon van deze bon

-10% KORTING

op alle 100% natuurlijke was- & reinigingsproducten

ALMA WIN

ALMA WIN wast en reinigt SUPER! Het is het enige merk dat 100% natuurlijk is. Het is tegenwoordig het ecologische product dat altijd een minimum aan chemie en zouten bevat.

op alle natuurverven

AQUAMARIJN

Nu in meer dan 10.000 kleuren!

op alle natuurlijke

KURK- & PARKETVLOEREN

op alle ergonomische & anti-allergische matrassen,
dekbedden, hoesen & lattenbodems.

ANKERBEDDING

geldig tot 31/12/2008 bij

VITACASA - CASA NATURALE

versteet 4 - 8800 Roeselare - Tel. 051/24 18 10 - info@vitacasa.be

open op: vrijdag 10.30 - 18.30 u.

zaterdag: 10 - 12 u. & andere dagen op afspraak

Niet combineerbaar met andere kortingen, promoties of bars.

1 bon per klant per aankoop

Colliemolenstraat 41

8840 OOSTNIEUWKERKE

Tel. / Fax 051 20 74 00 - Gsm 0474 510 950

Al onze producten worden gemaakt
zonder toevoeging van smaak- of kleurstoffen.

U kan bij ons THUIS terecht
op do., vr., & zat. van 9 tot 18 uur
en op zondagvoormiddag van 9 tot 12 uur.

EN

op de OPENBARE MARKTEN van
Nieuwpoort (vrijdagvoormiddag)
Ieper (zaterdagvoormiddag)
Diksmuide (zaterdagmiddag)

BEDRIJFSBEZOEK MOGELIJK NA AFSpraak

Dag van de natuur Izegem

Datum : zaterdag 19.11.2005 om 14.00.
Locatie : 1. Rhodesgoed Kachtem/Izegem.
2. Tinnenpotschool Emelgem/Izegem.

Organisator : Milieuraad i.s.w. met Gemeente Izegem, de Groendienst, Aminor afd. Bos en Groen, Karekietjes, v.z.w. de Buizerd, Natuurpunt Mandelstreke.
Verantwoordelijke : Jacqui Stragier

Project:

1. Lokaal groenproject naar aanleiding van het boompjes weekend "Kom op tegen kanker 2005". Aanplanten van hoogstam boomgaard, uitbreiding bestaande bos.
2. Aanplant van symbolische boom n.a.v. 15 jarig bestaan van de milieu-jeugdvereniging "De Karekietjes".

Zaterdag 19 november: Dag van de Natuur in de Kleiputten

We zijn er dit keer erg vroeg bij, maar ons volgend nummer verschijnt net na die Dag van de Natuur, vandaar...

Met de ruime opkomst tijdens de beheersdag op 13 augustus is er heel wat werk verzet, waardoor we in de herfst ons meer kunnen focussen op kappingen aan de westzijde en maaien van oude rietzone centraal in het gebied.

We leggen tevens een nieuwe palissade aan, die als hout- en maaisel-stapelwal moet dienst doen. Hiermee vermijden we het zeer verre gesleur met takkenbossen en maaisel.

De knotwilgen rond het grote maaiveld moeten ook een beurt krijgen.

En vooral, is er het gezellig bij mekaar zijn, in ons reservaat met-het-steeds-mooie-herfstweer dat we er nu al dik 10 jaar bovenop krijgen. Kenners weten dat Vera er steevast bij is met haar onvolprezen hutsepot, ook voor vegetariërs. En toetjes? Daarvoor moet je er zelf bij zijn. Wim als behoeder voor de drank is ook al een garantielabel. Alleen jullie moeten er nog nu nog bij.

Er is werk voor iedereen, licht en zwaar, voor een halve dag of ganse dag. Vrijwilligers, jong en oud zijn welkom. Iedereen is door ongevallenverzekering van de stad gedekt. De poort van het reservaat gaat open vanaf 9u, en als we geen uren verloren werkmateriaal moeten opsporen, kunnen we de poort rond 16 u terug dichttrekken.

Wie vooraf een seintje geeft, maakt het ons gemakkelijker om het werk te organiseren en vooral de benodigde soep, middagmaal en drank te voorzien. Werkhandschoenen en werkmateriaal hebben wij ter beschikking. Smoking mag maar is niet echt noodzakelijk, laarzen zijn dat wel.

Verwittigen kan bij Piet Desmet 051/225852 of Dirk Vandewalle 051/220235.

Piet Desmet

Natuurpuntkalender 2006

Hij is er al! Wie er op de Barbecue in Wallemote bij was, heeft al benieuwd kunnen snuisteren doorheen alle maanden van 2006. En het mag gezegd, de seizoensfoto's (van enkele Natuurpuntleden) zijn telkens schitterende natuurbeelden om in de huiskamer, bureel of werkplaats een jaar lang een stukje natuur binnen te brengen. Met hetzelfde formaat, kwaliteit, huisstijl en kostprijs als de vorige edities! Bovendien handig als 'werkkalender' want met ruimschoots plaats om afspraken en dito in te vullen. Van de 7,50 Euro die je ervoor moet over hebben, komt altijd weer een belangrijk deel ten goede voor natuuraankopen en beheer in eigen regio.

In Mandelstreke bestelden we ruim, en legden we zo de lat wat hoger dan vorig jaar om ook bij niet-leden de natuurkalender binnen te loodsen. Hierbij is de nieuwsgierige pestvogel op de cover echt niet bedoeld om jullie te beduvelen...

De kalender is verkrijgbaar via de bestuursleden of op een van onze volgende activiteiten. Maak gerust reclame bij kennissen en familie: hiervoor willen we graag lastig gevallen worden!

Nestkasten

Vliegenvanger nestkast: €10 - lid NPE9
zelfbouwpakket : €6 - lid NP €5

Bij Natuurpunt Mandelstreke zijn nestkasten te koop om hun hongerige schatkist te spijzen. Ze zijn te verkrijgen kant en klaar en behandeld met biologisch beschermmiddel en vervaardigd uit duurzame multiplex van 18 mm, of voor de handige natuurliefhebber in zelfbouwpakket met instructieplan.

Ook andere nestkasten voor park-en tuinvogels (bvb:boomkruiper) zijn te verkrijgen op aanvraag. Steenuilnestkasten zijn NIET te koop.

Bestellen bij Ludo Momerency ==> 051/22 52 80
ludo.momerency@telenet.be
of bij Piet Desmet ==> 051/22 58 52 ==>
natuur.mandelstreke@scarlet.be

Vleermuizenkast : €14 - lid NPE12.50
(alleen te verkrijgen kant en klaar)

Mezennestkast : €10 - lid NP €9
zelfbouwpakket : €6 - lid NP €5

VOORBIJE ACTIVITEITEN.

Avondwandeling Beisbroek 20 mei 2005

De avondwandeling in Beisbroek, Chartreusegoed en Tudor met Marc Becuwe, werd een historiek-wandeling. Hij behandelde met verve de historische ontwikkeling van de omliggende bosstreken. Bij de aanvang wees Marc ons op de vele rhododendron- en bosazalea-aanplantingen rond het kasteel Beisbroek. In de Middeleeuwen was dit een uitgestrekt heidegebied. Het begon met de stichting in 1350 van het Kartuizerinnenklooster. De voornaamste inkomsten haalde men toentertijd uit de houtproductie met grove den en douglasspar. De verbindingsweg Beisbroek-Tudor werd gerooid en men plantte er beukendreven aan. Nu nog ziet men in de bosstructuur de gevolgen van de bezetting. Heden ten dage poogt men de heide te herwinnen door het plaggen van grote stukken bos. In de ondergrond vindt men nog veldsteen die gebruikt werd om kleine gebouwtjes op te trekken en voor de aanleg van de Diksmuidse Heirweg. Het tweede kasteel Tudor werd opgetrokken in Engelse stijl,

en rondom aangelegd met Franse tuinen. Voor de vogelzang hadden we niet zoveel oor, maar toch hoorden we tussenin een goudhaantje sieteren.

Nu nog zijn er in de bosrijke omgeving overblijfselen te vinden van een vierde-eeuwse boerderij, met een cultuurgebied van zo'n 24 ha, beschermd met een omwalling en een wild- en veekering. Er is ook nog veel rode dopheide en gewone struikheide te vinden. Met het uitdunnen van de douglassparren langs de omwalling poogt men terug een loofboombezetting te krijgen. In dit bosgedeelte treft men nog beuken aan van zo'n 150 jaar oud. Dit is werkelijk een veelzijdig bos met een lange historiek aan verbonden. Ons laatste bezoek betrof café Tudor, met heel wat nabeschouwingen erbovenop.

Herman Soenens

Grand-Rieu en marais d'Harchies op 22 mei 2005

Voormiddag: Grand-Rieu

We vertrokken met prachtig weer en zeven medegangers. De bedoeling was een vroegochtendploeg in Harchies op te wachten en daar te zien wat we verder konden aanvangen worden. Zo gepland, zo gedaan. We waren ons net aan het opmaken als de morgenwandelaars op de proppen kwamen. Zij hadden het moerasgebied al intens bespeurd, en stelden voor eerst gezamenlijk het reservaat Grand Rieu te verkennen. Met algemeenheid van stemmen konden we de tocht aanvatten. Ter plaatse ervoeren we dat het wel een bottenexcursie zou worden, want de plasjes stonden nog op de landweg.

Rond kwart voor tien begonnen we aan de wandeling. Dit bleek werkelijk een gebied vol afwisseling te zijn. Rietkragen, boom- en struikgewassen, heidevelden en moerasgebieden. Wij verzeilden van de ene diversificatie in de andere, voortdurend veranderend van uitzicht, met een aangrenzende autostrade als storend element, maar dan ook **echt** storend, zodat we op bepaalde momenten de vogelzang niet meer konden onderscheiden. Zo'n eerste vogelzang was het vinkgeswiet. We trokken linksaf. Een gelderse roos spreidde zijn bloemkroontjes in de groene berm. Een rietzanger kwietierelde in de verte en ook een zwartkop jodelde zijn keeltrillers vanuit een boom. Een rood-geel landkaartje fladderde er driest op los. Nog verder tierelierde een olijfbuine bosrietzanger enkele soortgenoten na. Die zouden we nog vaak te horen krijgen vandaag. Een opmerkelijke verschijning voor ons was wel het wit-gestreepte bruine paapje met roest-gele borst die wat aan het klikkrassen was. We hebben het verschillende minuten op een struik kunnen bespieden. Verder in het universum in zien we de blauw-grijze vleugels van een bruine kiekendief glijden. Ook die zouden we vandaag meermaals zien rondhangen. Een matkop taterzietje verderop in 't groen.

We slalommen zowat rechts-links tussen het struikgewas. Een zwartkoppige rietgors zien we in 't riet tsiektisskeren. Weer een soort die we meermaals in 't vizier kregen. Heel wat rietkragen strekken zich op dit stuk langs de sloten uit. Ook de cettis zanger tsjetsjewiette zowat overal zijn parachuttetonen. Zelfs de aalscholver durfde hier over te vliegen.

Blauwborst

Overall ook waren hier de rietgorzen en de bosrietzangers in concert te horen en te zien. Verder bij een schuilhut was er echter weinig te bespeuren. Langs het pad piepsjette een zeldzame heggemus ergens in de struiken, en ook de nachtegaal begon aan zijn verhaal, maar voltooide zijn crescendo niet.

Wel konden we een hele tijd een witgesterde blauwborst bewonderen. We zagen hem op een struik tjieteroeieten in volle overgave, maar konden er niet ten volle van genieten, wegens het gedruis van de nabije autosnelweg. Dit was de belevenis van de dag: een plaatje om van te snoepen.

Iemand toonde ons de viltganzerik in de berm aan. Een waterjuffer durfde ons voorbij te dartelen. Sikkelvormige silhouetten van gierzwaluwen kliefden door de lucht, en een koekoek herriep zichzelf. Een platbuiklibelle zweefde van lis naar lis. Links van het pad toonde men ons de stuifzwam. Een kleine

karekiet karretjierte ver in het riet. Een hele berm kraakloof had zich links van het pad gezaaid. Ook de vogelkers en de hondsroos tierden hier welig. In het uitspansel was een kievit slaags geraakt met een mannetje bruine kiekendief. Een jonkvrouw bruine kiekendief draaide speurend het firmament rond. We konden zelfs de roomgele kruin onderscheiden. Een waterral kroelde in de verte, en een zwartkop gaf zijn volle jodelrepertorium in relais.

We sloegen weer rechtsop. Het was tijd om flink door te stappen om toch maar op de middag op de parking aan te komen. We namen afscheid van de vroegmorgenploeg en begaven ons naar Hautrage, "chez coco" waar we onze lunch konden verorberen.

Namiddag: Harchies

Om kwart na één bereikten we de moerassen van Harchies. Eerst parkeerden we ons op de klassieke parking, maar na paniek over verbrijzeld glas op de parking, keerden we terug om bij het onthaalcentrum te parkeren. Jammer eigenlijk want een nachtegaal was er zijn juichrollers aan het uitgalmen.

Rond tien voor twee vertrokken we van de tweede parking. Eigenlijk kenden we al een beetje de Harchies-omgeving. Vanop een hoger gelegen wandelberm overkijken we de moerassen, riet- en vijverplassen van het ondergelopen mijngebied. Een pracht van een streek met boom-, struik- en rietgewassen en veel waterpartijen tussenin.

De koekoek repeteerde zijn naam en een gevlekte torenvalk hing boven het moeras te bidden. Langs de berm bleken de schuimcicaden erg actief in hun productie. Een gestreepte boomvalk dreef rechts zijn roodbruine broek boven de rietkragen. De dagkoekoeksbloem was links in de berm uitgezaaid. De wiewaal wiewawieoode verborgen in de bomen.

Aan een splitsing trokken we naar rechts. Enkele grijze tafeleenden dreven er op een plas. Een tuinfluiter kweelde er zijn rapsodie uit en een grasmus tsjarrde in een struik. Een ongewoon plaatje was wel die knobbelzwaan met zijn nest donzige jongen. Een bruine kiekendief gleed boven het rietveld en een paar gestreepte boomvalken zwierven door de lucht. Een rode waterjuffer vertoonde zich schuchter op een rietstengel. Aan een eerste schuilhut zien we weer een mannetje bruine kiekendief cirkelen en enkele futen in het water dansen. Verderop durft een blauw waterjuffertje voorbij te vlieden. Links langs de waterkant vinden we de gele waterkers. Rechts op een plas bemerken we twee geelgeoorde futen, en enkele grijze tafeleenden. Verder dwarrelen er nog enkele blauwe lantarens in de zijberm.

In een tweede schuilhut is er weinig te bemerken. We zien er een fuut drijven en horen een dodaars in de verte hinniken.

Verder ontdekken we het bitterzoet. Een rietgors vlucht schichtig boven het riet. Een kleine karekiet tirrikriet zijn opvallende strofe. We slaan linksaf en horen een fitis-wekkerval. Nog verder gaat het weer rechtsaf en komen aan een volgende schuilhut. Een eigenaardig landschap ontvouwt zich voor ons, een overstroomd moerasgebied met dode boomstronken ingeplant. Een grote variatie van het meeuwenras zwerft hier rond: kok-, zilver- en stormmeeuwen. Een paar donkere gestreepte boomvalken jagen boven, en enkele gekraagde futen en meerkoeten in het water. Verschillende aalscholvennesten zijn op witbekakte stronken ingeplant. Links ontwaren we zelfs witte aalscholvers.

Icarusblauwtje

We keren terug en slaan rechtsaf. Langs de berm leren we de kruidvlier kennen. Een kwartel kwikkerikt in de verte en een fitis tristiet zijn trillers.

Wij slaan weer linksaf en zien wit-zwarte staartmezen voorbijvlerken en blauwzwarte huiszwaluwen rechtvoor zwenken. Langs de berm ontdekken wij een Icarusblauwtje. Een boomkruiper tieteroiet en een zomertortel koeroekt.

Aan een vierde schuilhut is er weinig te bespeuren, tenzij dat we hier een fitis horen en zien soeiieteren. Een bonte vlaamse gaai vliegt voorbij. Een tuinfluiter tsjurwiet er zijn liedje uit. Verderop komt er een gestreepte vink in de kijker. Een bont zandoogje fladdert verlaten langs de berm en een groenling kwettert verderop.

Rond 17 u zijn we terug aan de parking en onze uitstap zit erop. In de voormiddag vooral hadden we interessante waarnemingen, met het paapje en de blauwborst die we grondig konden bestuderen.

Herman Soenens

Avondwandeling Wijnendalebos op 27 mei 2005

Deze wandeling was eerder een vogel- en plantenbehandeling. Het eerste kasteelbrouwsel op onze weg was een heuse ijskelder, nu door vleermuizen bezet. Merkwaardig was het kasteel zelf, midden in het water, met een nog bijna volledig ommuurd domein. Een margrietentapijt bedekte de slootberm. Onder de jodelrollers van een zwartkop zien we een asbruine grauwe vliegenvanger

zitten. Ook het roodborstje snikkertikt, een zanglijster repeteert, het winterkoninkje tsitriet, een tuinfluiter tuureluut en een vink suskewiet zijn eindstrofe. We krijgen nog een compleet vogelconcert. De plantenrijkdom houdt eveneens onze aandacht gaande. Het helmkruid, de bosklis, de valeriaan, het zenegroen, de gele dovenetel stellen hun rijkdom ten toon. Hier en daar is er nestkastbeheer met ondermeer een boomkruipersbak. Intussen horen we een goudhaantje siesieten en een grote bonte specht roffelen. Links vinden we een oude opslagplaats voor munitie van de bezetting, en rechts nog bunkers die de vleermuizen hebben bezet.

Linksop komen we in beuklanen terecht. Een buizerd krast, een boomkruiper tieteroiet en een wielewaal wielauwt in de verte. Ria leert ons de geneugten van waterpeper kennen.

Terug linksaf schreeuwen jonge ransuilen om hun ouders. Een dode bomentroep richt zich naakt tussen het groen op. Hopperanken slingeren zich in 't wild omhoog.

Nogmaals linksaf horen we een bosrietzanger nakwelen. Een roestkleurige grasmus springt tussen het groen.. We slompen linksop. Er staan nog eiken in 't bos van meer dan honderd jaar oud.

Zo komen we stilaan op onze doorgangsroute en aan het einde van onze wandeling.

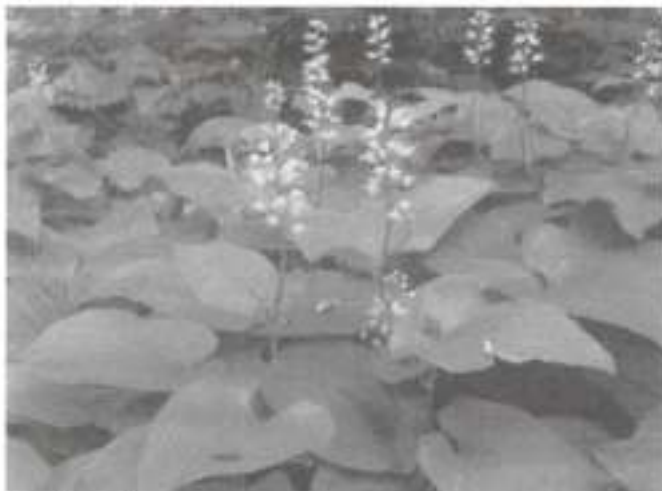
Het Wijnendalebos grotendeels met loofbos, is zeker een wandeling waard.

Herman Soenens

Avondwandeling Plaisiersbos op 3 juni 2005

Het plaisiersbos is een heel oud bos met een oppervlakte van zo wat 'n 25 ha. In vroegere tijden was het hier heidegebied waar de arme boerkes hun schapen lieten grazen. Men begon met er naaldhout aan te planten voor de houtproductie, pas daarna schakelde men over op loofbos. De vorige eigenaar hield het bos voor de jacht, en plaatste er fazantevolières voor de kweek.

Dit wordt vooral een plantenwandeling. We maken er kennis met de duizendknoop, het nagelkruid en de Amerikaanse vogelkers, die hier de bospest genoemd wordt. We horen intussen wel een roodborst snikkeren. De salomonszegel en de adelaarsvaren zijn een stuk verderop zowat overwoekerende planten geworden. Een kenmerkende plaag is hier de achteruitgang van de zomereik, die zich niet kan handhaven.

Dalkruid

Wij slaan nu rechtsaf, het bos in. We vinden er de brede stekelvaren, het bosviooltje, en het eveneens woekerende zevenblad. Vroeger werd er hier ook veel populier aangeplant die men liever ziet verdwijnen. Het gaat hier vooral om een eiken- en haagbeukenbos.

De maagdenpalm en de bosanemoon is hier algemeen. Wat zich hier goed handhaaft is het dalkruid die nu in bloei staat. Ook de dubbelloofvaren komt hier geregeld voor.

Eveneens worden de voederbakken en de koolen waar de fazanten werden gekweekt, bezocht. In de omtrek staan echte populierspillen en wordt hier het aspergebos genoemd. Verderop ontdekken we de esdoorn en het sporkehout. Een bepaald stuk wordt hier het spechtenbos genoemd, en inderdaad

hoorden wij er een roffelen. De douglassparren zou men hier ook graag sterk uitdunnen.

Einde het bos gaan we naar rechts. Men is van plan om met aanplantingen geleidelijk van hoogbouw naar een struikenmantel over te gaan met een bloemenruigte voor vlinders.

Achteraf besprekelden wij onze beschouwingen bij de boswachter met een goed natje, tot een stuk in de avond.

Het betreft hier duidelijk een heel oud bos dat men het best met veel zorg omringt.

Herman Soenens

Puyenbroeck en Heidebos op zondag 5 juni :

Voormiddag: Puyenbroeck.

In de ochtend was het bewolkt en fris, maar het bleef droog. Puyenbroeck blijkt een uitgestrekt park te zijn, met bos, sloten en vijvers.

Reeds van in het begin horen we vinken twinkeliers. We zien een bruin winterkoninkje springen.

Een boomklever kwietert ergens ver weg, en een zwartkop jodelt er zijn volle tonen uit.

We volgen links een stuk van de Sires-wandelroute. Langs de berm leren we er de peterselievlier kennen. Een grote bonte specht trommelt er duchtig op los. Iemand ziet een groen wielewaalwijfje tussen de bomen verdwijnen.

We trekken naar links. Een roodborst parelt er zijn fluittonen uit. Weeral naar links trekken we over een brug een sloot over en dan rechtdoor. Een pimpelmees tsieterf. Verderop horen we een boomkruiper tieteroietieten. We maken kennis met de nefaste gevolgen van de zwavelzwam in een boom. We zien koolmezen tietsjuten. Een zanglijster repeteert zijn strofen, en een tuinfluiter tiereliert aan een stuk door. Een overblijvende ossetong staat hier aanschouwelijk in de berm.

We drijven naar links, zwermen naar rechts, altijd verder door bos en weiden. Een vlucht gestrekte aalscholvers zwerft door het universum. Er twinkeliere opvallend veel vinken in de buurt. Ook de planten trekken hier onze aandacht, zoals de speerdistel, de kale jonker, het helmkruid, de gele lis en de valeriaan. We bemerken een paar wilde eenden met nest. Op de berm kunnen we de geitenbaard bewonderen. Weer is er een wielewaal aan 't wiauwen, die we hier met de regelmaat van een klok zullen horen.

Wij zigzaggen zowat door bos en hei. Rechts bemerken we opgeworpen heuvels. Ze hebben er zowat een dierenpark van gemaakt bewoond door een stel bokken met prachtig gedraaide hoornen. Links ontdekken we een mogelijke kruising van een nijl- en een canadese gans. Verder pronken er ook nog enkele pauwen met hun beste veren rechtop. Langs de berm bespeuren we nog de avondkoekoeksbloem, het harig wilgenroosje en de hoppe die hier wild omhoog rankt. Links ontwaren we een koppel canadaganzen die met hun jongen op een rij het ruime sop kiezen. Goudhaantjes siesierten hier in de coniferen. Ook een groene specht kluuklacht je hier uit.

Bijeneter

Langs de berm bekijken we intussen het look zonder look, de akkerkool, het leverkruid, de gele waterkers, de melkdistel, de kattestaart. Tot we een stukje naar rechts, op een sportterrein 4 bijeneters op een rasterwerk zien zitten. Deze exotische geel-rode met blauw-groene onderkant, is hier wel heel zeldzaam. Ze cirkelen regelmatig af en aan de rastering, en we hebben ze minuten lang kunnen volgen en bestuderen.

Verder op pad, cirkelt er een gevlekte buizerd rond, en een rosse torenvalk hangt er te bidden. Een witte kwikstaart springt tussen de boomtakken. Een grote bonte specht hangt er aan een dikke stam. Wat verder scheren muisbruine oeverzwaluwen langs hoge taluuds doorpriket met donkere gaten. Bergeenden dobberen op de plassen achter de dijken. We horen een eenzaat grasmus sjarren.

Links in een prairielandschap zwerven er enkele jonge vogelgezinnen, zoals een koppel Kieviten, een scholekster en waterhoentjes, ieder met hun kroost: een niet alledaagse verschijning om te bespieden. Intussen horen we een bosrietzanger trillen.

Om halfeen zijn we terug en kunnen onze lunch verorberen in de plaatselijke cafetaria.

Namiddag: het Heidebos

Rond 14 u bereiken we het Heidebos: een spar- en loofbosgebied met tussenin weiden en open heidevelden. Op de parking de keizershoek slaan we rechtsaf. Het eerste wat we horen is het luide kluu-kluu van een groene specht. Een stuk verder zien we de grote bonte specht roffelen. Een boomleeuwerik troelut ergens in de verte. We begluren een blauwrode St.Jansvlinder. Een merkwaardig spechtengat houdt onze aandacht gaande.

We slaan een paar keer links af en komen in loofbos terecht met een heel veld adelaarsvaren er tussen. De boomleeuwerik is weer aan 't toeloieten. Een veldje blauwe ereprijs spreidt zich langs het pad voor ons uit. Een grasmus tsjarwied en een tjif-tjaf repeteert zijn naam.

We volgen nu een blauwe-paaltjes route. Hopen takkebossen wijzen op een knaagdierbeleid. Boven cirkelt er een gestreepte buizerd rond. We zien in de sparrebomen een goudhaantje met gele kruin siesieten en een blauwe pimpelmees tsieteren. Een zwartkop jodelt er zijn rollers uit, en we zien ook de boomleeuwerik truluten. Die blijkt hier vrij algemeen rond te dwalen.

Nu slaan we een paar keer rechts op en komen weer in het bos terecht. Dan gaat het een paar keer naar links. Een eenzame onbepaalde orchidee spreidt er zijn specifieke bladeren uit. Een wielewaal wiauw de verte in. We bekluren nog onderweg het muizeoortje en een gele koningskaars.

Rond 17 u zijn we terug op de parking.

Achteraf zoeken we nog een gezellig café op, een ophaalbrug over, genaamd "de brugge", waar we de belevenissen van de voorbije dag nog even commentariëren.

Herman Soenens

Verrekijkers nader bekeken !

Een verrekijker bestaat uit twee buizen die met elkaar verbonden zijn d.m.v. een brug.

Elk buis is voorzien van twee lenzen en een prisma.

De ooglenzen (= oculair) wordt op het oog gericht, de objectieflens op het voorwerp.

De prisma's zorgen ervoor dat we het beeld rechtop zien.

Aan de hand van de manier waarop verrekijkers worden scherpgesteld kunnen we twee types onderscheiden: **Individual Focus** en **Central Focus**.

Bij een IF - kijker moet je scherpstellen door beide oculair - ringen onafhankelijk van elkaar te verdraaien. Eenmaal scherpgesteld is het beeld vanaf 20 m tot oneindig steeds scherp, en hoef je dus niet telkens bij te regelen.

Bij een CF - kijker zit in, op of voor de brug een stelschroef waarmee je de kijker scherp kan stellen. De brug kan open of gesloten zijn.

Bij een gesloten brugtype gebeurt de scherpstelling in het inwendige van de kijker.

Draait u aan de stelschroef van een kijker met een open brug dan verandert u mechanisch de afstand tussen het oculair en het objectief. Je ziet de ooglenzen dus letterlijk bewegen. Dit maakt dat dergelijke kijkers erg gevoelig zijn voor stof en gruis.

Een bijkomend nadeel van kijkers met een open brug is dat bij het vallen of stoten de twee kijkhuizen gemakkelijk schuin komen te staan ten opzichte van elkaar. Hierdoor ga je wanneer je door de kijker tuurt onbewust scheel zien, wat op langere termijn aanleiding kan geven tot hoofdpijn.

Op basis van het gebruikte prismasysteem kunnen we de verrekijkers eveneens in twee groepen indelen.

Bij een **porro - kijker** staan het oculair en het objectief niet in elkaars verlengde, maar vertonen een N - knik. Deze knik wordt veroorzaakt doordat het prisma uit meerdere delen bestaat die naast elkaar in de kijker liggen.

Bij een **dakkant - kijker** staan het oculair en het objectief wel in elkaars verlengde.

Hierdoor zijn deze kijkers veel lichter en compacter dan de porro - kijkers.

Dakkant - kijkers zijn wel heel wat duurder doordat het gebruikte prismasysteem veel moeilijker te vervaardigen is.

De optische kwaliteit van de verrekijker is vooral afhankelijk van de kwaliteit van de gebruikte lenzen en prisma's. Deze worden vervaardigd uit een glasplaat van 3 tot 4 m². Hoe meer ze uit het midden van de glasplaat komen, hoe beter de kwaliteit en ... hoe duurder de kijker.

Naast de kwaliteit van de lenzen en prisma's worden de prestaties nog door een hele resem andere factoren bepaald. Hieronder worden de belangrijkste kort toegelicht.

1. Vergroting

Bij elke kijker staan twee cijfers aangegeven. Bijvoorbeeld 8 x 40 of 10 x 50.

Dit wil zeggen dat de kijker 8 x respectievelijk 10 x vergroot. Het tweede cijfer (hier dus 40 en 50) is een aanduiding voor de diameter van de objectieflens uitgedrukt in mm.

De kijker kunnen we met onze handen nooit helemaal stilhouden. De bewegingen worden mee vergroot en bij grotere vergrotingen kan dat storend werken en het waarnemen bemoeilijken.

Bijkomend nadeel bij toenemende vergroting is dat het gezichtsveld en de lichtsterkte afnemen.

Bij het kijken naar vogels wordt een vergroting van 8 x (eventueel 10 x) meestal als ideaal beschouwd.

2. Gezichtsveld

Een groot gezichtsveld heeft als voordeel dat je vliegende vogels gemakkelijker in je vizier kan krijgen en niet - bewegende objecten gemakkelijker kan lokaliseren

Het gezichtsveld wordt uitgedrukt als de breedte in m van het zichtbare gebied waargenomen door de kijker op een afstand van 1000 m. De grootte wordt ook vaak in graden uitgedrukt. Zo komt een gezichtsveld van 125 m / 1000 m overeen met een hoek van 7,2°

Het is belangrijk om te weten dat verrekijkers met gelijke vergroting toch een verschillende beeldhoek kunnen hebben. Deze verschillen ontstaan doordat er verschillende oculairtypes gebruikt worden. Hoe groter het gezichtsveld, hoe complexer de gebruikte oculairen, ... hoe duurder de kijker. Het gezichtsveld is niet alleen afhankelijk van de ooglenzen, maar ook van de vergroting. Hoe groter de vergroting, hoe kleiner het gezichtsveld.

3. Uittrede pupil

De uittrede pupil is de doorsnede, uitgedrukt in mm, van de lichtbundel die het oog via de verrekijker bereikt. Deze grootte is dus een maat voor de hoeveelheid licht opgevangen door het oog.

Als je een verrekijker met gestrekte armen voor u houdt, dan zie je in het oculair een klein cirkeltje. Dit cirkeltje is de uittrede pupil.

De uittrede pupil staat niet op de verrekijker vermeld maar kan je berekenen door de diameter van de objectieflens te delen door de vergroting. Bij een 8 x 40 – kijker is de uittrede pupil dus $40 / 8 = 5$ mm. Het waarnemen verloopt het best als de diameter van de oogpupil samenvalt met de diameter van de uittrede pupil.

De diameter van de oogpupil is afhankelijk van de helderheid van de omgeving en varieert van 2 tot 7 mm. (Bij goede lichtomstandigheden 2 tot 3,5 mm, in schemerlicht 4 tot 6 mm en 7 mm in donkere omstandigheden.)

Een uittrede pupil van minder dan 2 of meer dan 7 is dan ook totaal zinloos.

4. Lichtsterkte

De lichtsterkte drukt uit hoe helder het beeld is dat je door een kijker kan waarnemen.

De lichtsterkte kan je uitrekenen door de uittrede pupil te kwadrateren.

Bij een 8 x 40 – kijker is de uittrede pupil 5 en de lichtsterkte dus 25. Hoe hoger dit getal, hoe helderder het beeld.

Kijkers van 7 x 50 of 10 x 70 geven dus maximaal helder licht. Kijkers met een lichtsterkte van 50 of meer zijn zinloos. Wie het bovenstaande verstaat..., begrijpt waarom.

5. Schemergetal

Het schemergetal geeft aan in hoeverre een kijker te gebruiken is onder slechte lichtomstandigheden (mist, bewolking, avondschemering, België, enz.).

Je kan het berekenen door de wortel te trekken uit het product van de vergroting en de objectiefdiameter. Bij een 8 x 40 – kijker: $8 \times 40 = 320$ en de wortel van $320 = 17,9$

Kijkers met een schemergetal lager dan 15 kunnen uitsluitend gebruikt worden overdag bij ideale lichtomstandigheden.

Een voorbeeld verduidelijkt het belang van het schemergetal. Stel, eind juni om 22.30 uur. Je tuurt met je 8 x 21 – verrekijker naar een uil (of desgewenst naar een ander object). Uw oogpupillen hebben zich tot 6 mm geopend, voor maximale lichtopvang.

De uittrede pupil bedraagt $21 / 8 = 2,5$. Uw oog 'vraagt' dus 6 maar krijgt slechts 2,5.

Dit wordt nu uitgedrukt in een laag schemergetal: $2,5 \times 2,5 = 6,25$. Deze kijker functioneert dus niet tijdens ongunstige lichtomstandigheden.

6. Coating

Als licht door de lens van een verrekijker valt, treedt er reflectie op. Dit betekent dat een bepaald percentage licht wordt teruggekaatst en niet door de lenzen komt. Hierdoor verliest de kijker lichtsterkte. Om dit te vermijden worden verrekijkers uitgerust met coatings: een dun laagje calcium – en/of magnesiumchloride wordt onder hoogvacuüm op de lenzen en/of prisma's gedampt.

Coatings worden aangeduid met **C**, **FC** of **FMC**.

C(oated) betekent dat alleen het objectief van coating voorzien is.

M(ulty) **C**(oated): alle lenzen en prisma's zijn gecoat.

F(ully) **M**(ulty) **C**(oated): alle lenzen en prisma's zijn van meerdere laagjes coating voorzien.

Hoe meer laagjes coating er worden aangebracht, hoe minder het verlies aan lichtsterkte door reflectie en hoe..... Ja, inderdaad.

Nieuw in Mandelstreke.

Het moet niet altijd een klaagzang zijn over bedreigde – of rode lijst soorten, met sommige vogelsoorten gaat ook bijzonder goed. Zo'n twintig jaar geleden toen ik begon met vogelkijken was de Groene Specht een zeldzame verschijning in het Roeselaarse en zelfs in betere vogelstreken. Onlangs had ik op fietstocht tussen Hooglede en ONK een drietal waarnemingen op deze korte afstand. Broedgevallen zijn het niet maar lang kan het niet meer duren. In het voorjaar had ik hier een drietal weken een pleisterende vogel en sedert half juli is de vogel terug, dagelijks waar te nemen met zijn opgewekte roep. Binnen een maand komt er gegarandeerd nog een Grote Bonte om in de omliggende tuinen te overwinteren zoals voorgaande jaren. Welke tuin blijft er heden ten dage nog zonder bezoek in winter of lente van de Staartmezen, een attractie aan de voedertafels.

Overtrekkende Buizerds , jagende Torenvalken of Sperwers zijn in de laatste jaren gemeengoed geworden., zelfs voorbijflitsende Boomvalken zijn in ons zo verstedelijkte gebied weer toegenomen. Op 1 km van Roeselare markt een vermoedelijk broedgeval van Ijsvogel, en aan de Zwaikom een geslaagd broedgeval Aalscholver . Van deze laatste zijn er waarschijnlijk geen broedgevallen gekend in Mandelstreek de laatst honderd jaar.

Op de Lichterveldse Heihoek overwinterde een koppel Roodborsttapuiten, het koppel bleef. Een eerste broedpoging mislukte, waarop het koppel niet ontmoedigd aan een tweede begon. Ook de zoogdieren maken voortdurend progressie , na het succes-of voor velen sensatie verhaal van de Vos, is nu de beurt aan Steenmarter en Eekhoorn. De Rode Eekhoorn de vorige jaren weer present in Houthulstbos en ook dit jaar voor het eerst weer terug gezien in het Sterrebos. Een spijtige waarneming door mezelf op 24 juli: op straat aan mijn voordeur een dode Rode Eekhoorn , doet me sterk geloven in het succesverhaal.

Ludo Momerency

WAARNEMINGEN

In deze rubriek is iedereen welkom die eigen (ongewone of gewoon plezante) waarnemingen uit onze regio wil signaleren. Handigst is als je die rechtstreeks aan de redactie, bij Freddy en Caroline, kunt melden: vaneekhoutte.vanvynckt@village.uunet.be of telefonisch 0476/424088

APRIL

08/04	Roeselare	3 Boerenzwaluwen in tuin	Piet Desmet
10/04	Roeselare	1 Zwartkop	Piet Desmet
20/04	Rumbeke	1 Hop in tuin nabij Kleiputten	fam. Deleye
24/04	Roeselare	15 Gierzwaluwen in stadscentrum	Piet Desmet
29/04	Roeselare	1 Bruine Kiekendief boven tuin	Piet Desmet
30/04	Sterrebos	1 Koekoek	Piet Desmet
30/04	Kleiputten	1 Kleine Karekiet, 3 Zomertortels, 1 Grasmus	Piet Desmet

MEI

01/05	Roeselare	2 Ooievaars vliegen over tuin	Piet Desmet
01/05	Kleiputten	1 Nachtegaal, 1 Tuinfluiter	Piet Desmet
06/05	Roeselare	1 Boomvalk in tuin	Piet Desmet
09/05	Roeselare	2 Spotvogels in tuin	Piet Desmet
30/05	Roeselare	1 koppel Kneu met 2 jongen in tuin	Piet Desmet

JUNI

02/06	Beveren	2 Sperwers in tuin op jacht naar mussen	F. Van Eeckhoutte
17/06	Roeselare	1 koppel Boerenzwaluwen met 4 pas uitgevlogen jongen komen jagen boven de tuin.	Piet Desmet
19/06	Beveren	Overvliegende groep van 20 Aalscholvers	F. Van Eeckhoutte

JULI

02/07	Hooglede	2 Wulpen	L. Momerency
03/07	Schiervelde	1 Witgatje	L. Momerency
17/07	Hooglede	Juveniel Wespendif schroevend	L. Momerency
19/07	Beveren	1 Boomvalk boven tuin	F. Van Eeckhoutte
24/07	Hooglede	Dode Rode Eekhoorn	L. Momerency
28/07	Beveren	2 Groene Spechten in tuin	F. Van Eeckhoutte
29/07	Roeselare	Spreeuwen alarmeren voor schroevende sperwer Bijna 50 Gierzwaluwen verzamelen vrij hoog	Piet Desmet

AUGUSTUS

01/08	Roeselare	Overvliegende roepende Regenwulp	Piet Desmet
02/08	Beveren	2 Buizerd zweven hoog boven tuin	F. Van Eeckhoutte
02/08	Roeselare	Gierzwaluw bezoekt nestingang-dakgoot (Noordl.)	Piet Desmet
03/08	Roeselare	Wielewaal (wijffe ?) trekt over naar ZO	Piet Desmet
03/08	Roeselare	1 Kleine Zilverreiger Rechtvaartoever	F. Van Eeckhoutte
15/08	Roeselare	4 Aalscholver zitten bij nest op een hoogspanningsmast nabij Zwaikom	Piet Desmet
17/08	Roeselare	Wijffe Kleine Bonte Specht in appelaar	B. en P. Desmet

ARGENTA

Spaarbank
Verzekeringen
Leningen

Kantoor

ROBERT PINNOO

Melboomlaan 5-7-9
8800 Roeselare
Tel. 051 24 28 27
Fax 051 22 96 93

Grafiek & Illustraties

Filip

Filip CARDOEN
Grafisch ontwerp

Breughellaan 2
8890 Moorsele
Tel. 051 / 77 01 59
Fax 051 / 78 02 59

Voor meer van
die **Creatieve Realisaties**
Stuf dan naar...

www.filipcarden.be

ROUWCENTRUM
WERBROUCK

Rouwcentrum WERBROUCK

Bruanestraat 27
8800 Roeselare

TUINAANLEG - TUINONDERHOUD

HUBERT DAVIDTS
T U I N A R C H I T E C T

Beversesteenweg 369 - 8800 Roeselare
tel. : 051 69 00 30 - fax: 051 69 00 31
Hubert.Davidts@pandora.be - BE 442 678 603

**ACTION
SHOP®**

Daar vertrouw je op!

Fotoludiek

Galerij Canada, Gooisstraat 79, 8800 Roeselare
051/20.84.11 - www.fotoludiek.be

sercu

office & automation

office & automation
van Antivirus tot Z-note...

Brugsesteenweg 380 • 8800 Roeselare
T 051 24 70 00 • F 051 20 02 77

www.sercu.be

VERREKIJKERS STEREOMICROSCOPEN TELESCOPEN LOUPEN NESTKASTEN
STERREKIJKERS STATIEVEN MICROSCOPEN

Pieter De Conincklaan 108 - 8200 Brugge (Sint-Andries) tel. 050 31 50 01 - fax 050 31 68 47

bezoek onze website: www.deputter.com

www.kiteoptics.com